

توانایی سخن گفتن یکی از مهمترین نعمتهای خداوند به انسان است.

انسان از این طریق،

با دیگران ارتباط برقرار میکند،

نیازها و درخواستهایش را بازگو میکند،

با دیگران مشورت میکند،

احساسات خود را بیان میکند

دیگران را راهنمایی میکند

از سوی دیگر، انسان گاهی نیز با سخن گفتن دیگران را اذیت میکند، دروغ می گوید، تهمت میزند و گناهان متعددی را مرتکب میشود. در واقع، سخن گفتن شخصیت درونی انسان را آشکار میسازد .

حضرت علی(ع): هنگامی که سخن میگوئید شناخته میشوید؛ زیرا انسان زیر زبان خود پنهان است..

در این درس، به بررسی برخی از گناهان زبان میپردازیم که میتوانند تأثیرات خطرناکی بر سعادت و رستگاری ما داشته باشد

۱ - دروغ گفتن ۲ - غیبت کردن ۳ - ناسزاگویی

۱ - دروغ گفتن:

دروغگویی علاوه بر اینکه عذاب الهی را در روز جزا در پی دارد،

در همین دنیا نیز سبب از بین رفتن اعتماد دیگران نسبت به فرد و تنهایی او میشود.

دو دلیل برای اینکه ما دروغ میگوئیم:

یا دروغگو میخواهد چیزی را به دست آورد

یا دروغگو میخواهد به وسیله دروغ خودش را از مشکلی دور و رها کند.

فرد دروغگو فراموش میکند که تا خداوند نخواهد هیچ سود و ضرری به کسی نخواهد رسید.

نکته: گاهی افراد بدون آنکه خودشان متوجه باشند به دلیل علاقه ای که به فرد دیگری دارند، در تعریف کردن از او زیاده روی میکنند و دروغ میگویند یا به سبب دشمنی با کسی بدون اینکه حواسشان باشد، از سر دشمنی و کینه دروغ میگویند،

در تمامی این موارد افراد با دروغ خود را در معرض گناهان فراوانی قرار میدهند.

امام عسکری: زشتیها همگی در خانهای جمع شده اند که کلید آن دروغ است.

(این حدیث باید حفظ شود)

امامان همواره تأکید داشته اند که:

الف- دروغ گفتن موجب نابودی ایمان میشود

ب- انسان را از هدایت الهی محروم میسازد.

پ- حافظه را ضعیف میکند. و به قول مشهور «دروغگو کم حافظه است».

ت- موجب فقر و تنگدستی انسان نیز میشود؛ چون برکت از زندگی انسان میگریزد.

نکته: کسی میتواند دروغ گفتن را ترک کند که

۱- همیشه قبل از سخن گفتن به عواقب گفتارش بیندیشد.

۲- دوری از کسانی که دروغ میگویند.

۲- غیبت کردن:

بدگویی پشت سر دیگران و آشکار ساختن عیبهای آنان یکی از بزرگترین گناهان نزد خداوند است که عذاب سخت الهی را در پی دارد.

برخی از مردم به اشتباه گمان میکنند که سخن آنها وقتی غیبت به شمار میرود که آنچه درباره دیگران میگویند، واقعیت نداشته باشد، در صورتیکه اگر آن مطلب واقعیت نداشته باشد هم تهمت و هم دروغ میشود.

نکته: حتی وقتی ما با چشم خودمان هم چیز ناپسندی را از کسی می بینیم، حق نداریم آن را برای دیگران بازگو کنیم.

قران: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

لَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده اید از بسیاری از گمانها بپرهیزید

بعضی از شما غیبت بعضی نکند **آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده اش را بخورد** همه از

آن کراهت دارید **پس از خدا بترسید** که خدا توبه پذیر مهربان است

در اسلام هرکاری که سب جدایی و دشمنی میان مردم باشد حرام است.

هر فردی غیبت کسی را کند کینه و ناراحتی نسبت به یکدیگر را در دل خود می پروراند و دیگر نمیتواند مانند گذشته با هم دوست باشد.

کسانی که به غیبت گوش میدهند هم،

دیگر نمیتوانند مانند گذشته به فردی که درباره اش بدگویی شده اطمینان داشته باشند.

کسی که اشتباهی کرده دوست ندارد دیگران آن اشتباه را بدانند،

چون ممکن است به زودی کار اشتباهش را جبران کند؛

اما همین فرد اگر بداند که همه از عیبهای او با خبر شده اند و دیگر کسی به او اعتماد ندارد، انگیزه ای برایش باقی نمیماند تا اشتباهش را ترک کند و به این ترتیب، میتواند هر گناه دیگری را نیز مرتکب شود و این یعنی نابودی و هلاکت.

نکته:

غیبت نوعی تبلیغ و اشاعه کارهای ناپسند است که در این دنیا دین انسان را نابود میکند

مجازات غیبت کننده:

خدا کارهای نیکش را به حساب کسی که از او غیبت شده مینویسد و توفیق انجام کارهای نیک را نیز از غیبت کننده میگیرد.

بهترین راه درمان غیبت این است که انسان هیچگاه از عیبها و کاستیهای خود غافل نباشد، و به جای اینکه در دیگران به دنبال ایراد بگردد عیبهای خودش را برطرف کند.

۳- ناسزاگویی:

یکی دیگر از گناهان زبان، فحاشی است. کسی که نسبتهای زشت به دیگری میدهد، آدم فحاش ناخواسته بذر کینه و دشمنی را در دل دیگری می پاشد.

بسیاری از نزاعها و درگیریها با یک دشنام آغاز میشود.

فحاشی در جامعه سبب میشود که حیا از میان برود و زمینه برای افزایش رواج کلمات فراهم شود.

پیامبر (ص): خداوند بهشت را بر هر فحش دهنده بدزبان که برایش مهم نیست چه میگوید و دیگران درباره او چه میگویند حرام کرده است. این حدیث باید حفظ شود

دو علت فحاشی:

- ۱- **عصبانی میشوند** و نمیتوانند خشم خود را مهار کنند؛ فحش میدهند و هر قدر این رفتار را تکرار میکنند، در آنان بیشتر به عادت تبدیل میشود.
- ۲- **قصد شوخی دارند** و میخواهند دیگران را بخندانند.

راه درمان فحاشی:

- ۱- دوری از کسانی که فحش میدهند و عادت به این کار دارند.
- ۲- اندیشیدن به اینکه چه کار زشت و ناپسندی انجام میدهند.
- ۳- توجه داشتن به اینکه با فحش دادن چه برکاتی از زندگی آنان حذف میشود و در نهایت نیز رستگار نمیشوند.